

คำสั่งย้าย ... (ไม่) ต้องให้โอกาสคู่กรณีชี้แจง ครับ !

คดีที่นำมาเล่าสู่กันฟังในคอลัมน์คดีปกครองฉบับนี้ เป็นเรื่องของการย้ายข้าราชการซึ่งปฏิบัติงานตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะที่มีเงินประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทน ไปแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งประเภททั่วไปที่มีเงินประจำตำแหน่งลดลงและไม่มีเงินค่าตอบแทน

กรณีดังกล่าวผู้มีอำนาจจะต้องให้โอกาสข้าราชการได้รับทราบข้อเท็จจริงและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานก่อนออกคำสั่งย้าย ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หรือไม่

เรื่องราวมีอยู่ว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการคอมพิวเตอร์ (นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 8 วช.) ซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะจำนวน 5,600 บาท และเงินค่าตอบแทนอื่นอีกจำนวน 5,600 บาท รวมเป็นเงินจำนวน 11,200 บาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (เลขาธิการวุฒิสภา) มีคำสั่งย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งวิทยากร 8 ว. ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละ 3,500 บาท ทำให้เงินประจำตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีลดลงเดือนละ 2,100 บาท และไม่ได้รับเงินค่าตอบแทน อีกทั้งทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ก้าวหน้าในอาชีพข้าราชการ เพราะหากผู้ฟ้องคดียังอยู่ในตำแหน่งเดิมจะสามารถทำผลงานด้านวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ทันที แต่ตำแหน่งใหม่จะต้องรออีกระยะหนึ่ง

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิทธิและประโยชน์ในฐานะข้าราชการ จึงต้องให้โอกาสตนได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เมื่อไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว คำสั่งย้ายและแต่งตั้งจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หลังจากผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์แต่ถูกยกคำร้องทุกข์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และให้ชดเชยเงินประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนที่ลดลง

ประเด็นที่น่าสนใจ ใจมีว่า คำสั่งย้ายและแต่งตั้งที่ไม่ให้โอกาสคู่กรณีได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและให้โอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? โดยมาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดว่า ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน แต่มาตรา 30 วรรคสอง (6) กำหนดว่า ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีตามกฎหมายกระบวน ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กล่าวคือ (1) การบรรจุ การแต่งตั้ง ....

ดังนั้น การออกคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีจะต้องปฏิบัติตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง ดังกล่าวข้างต้นหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คำสั่งย้ายและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 30 วรรคสอง (6) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติเดียวกัน (1) การบรรจุ การแต่งตั้ง... จึงเป็นการออกคำสั่งที่ไม่จำเป็นต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบข้อเท็จจริงและให้โอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานก่อนออกคำสั่งแต่อย่างใด การดำเนินการออกคำสั่งย้ายและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นไปโดยถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย

สำหรับคำสั่งย้ายเป็นการใช้อำนาจที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จะออกคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดี ผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีในขณะนั้น ได้มีหนังสือลับ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ขอให้พิจารณาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารราชการภายใน อันเนื่องมาจากผู้ฟ้องคดีเป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหารงาน คือ ประการที่ 1 ขาดประสิทธิภาพในการทำงาน

ทำงานล่าช้า ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีปัญหาในการประสานงานกับบุคคลอื่นและไม่อุทิศเวลาให้กับราชการ สัมกับตำแหน่งผู้อำนวยการ ประการที่ 2 ไม่ให้เกียรติและเคารพการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา ประการที่ 3 ทำลายขวัญและกำลังใจของข้าราชการในสำนัก มีพฤติกรรมส่อเสียด ถากถาง เปรียบเปรยข้าราชการนอกกลุ่มงานที่ผู้ฟ้องคดีไม่พึงพอใจ ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้ขอให้ที่ปรึกษาด้านต่างประเทศ ผู้บริหารเทคโนโลยีระดับสูงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 พิจารณาเสนอความเห็น ซึ่งเห็นด้วยกับความเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี และขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีในขณะนั้นได้ประเมินผู้ฟ้องคดีตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการตามมติคณะรัฐมนตรีว่างานวิทยากรคอมพิวเตอร์เป็นงานหลักของการพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ปัจจุบันงานยังไม่มีความก้าวหน้าเท่าที่ควรกับเวลา 12 ปี ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีจบการศึกษาด้านนี้มาโดยเฉพาะและอยู่ในงานนี้มาตลอด แม้จะมีปัญหาด้านบุคลากร ครุภัณฑ์และเทคโนโลยีก็ตาม แต่ผลงานออกมาไม่คุ้มค่ากับเม็ดเงินของทางราชการ

ดังนั้น การดำเนินการออกคำสั่งย้ายและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นไปโดยถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายและชอบด้วยกฎหมาย (*คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 481/2558*)

คดีนี้จึงเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ดี กรณีการออกคำสั่งย้ายซึ่งถือเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะใช้อำนาจตามกฎหมาย ซึ่งหากได้ใช้อำนาจดุลพินิจอย่างสมเหตุสมผลและจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ แม้คำสั่งย้ายนั้นจะกระทบต่อสิทธิของคู่กรณี แต่หากราชการได้ประโยชน์มากกว่า เมื่อเทียบกับความเสียหายดังกล่าวย่อมเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่จำเป็นต้องให้โอกาสแก่คู่กรณีที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานก่อนออกคำสั่งย้ายแต่อย่างใด และนอกจากนี้ คดีนี้ยังเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ต้องอุทิศตนและเวลาให้กับการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อประโยชน์ของราชการ ... ครับ !

นายปกครอง